

«Придворний» живописець-портретист.

Іван Козак
шукає позитив.

І - знаходить!

Лариса МАРЧУК
(Львів)

Духовні провидці стверджують, що хвороби людям даються задля спасіння душі. З цією думкою погоджується львівський художник-самоук Іван Козак. Через хворобу він передчасно пішов на пенсію, прислухався до поклику свого серця і почав малювати. Щоправда, навчався цього самотужки: читав книги, брав приватні уроки в художників. Це тривало недовго. Але врешті він навіть став членом Спілки художників України. Сьогодні колишній офіцер УВС – автор понад тисячі художніх творів: портретів, натюрмортів, пейзажів.

Перша робота Івана Козака, яку я побачила, – ювілейний портрет тележурналіста Ярослава Климовича, генерального директора Львівської обласної державної телерадіокомпанії. Демократичний і комунікабельний журналіст на портреті має вигляд урочистий, навіть дещо офіційний, майже як у президента. «Саме так я сприймаю журналістів, їх важливу роль у суспільстві, адже журналістика – це четверта влада», – пояснив свій задум художник. Найкраще, на думку фахівців, Іванові Козаку вдаються портрети. Цей феномен художника помітив мистецтвознавець зі світовим ім'ям, авторитет у царині мистецтва – професор, лауреат Державної премії України імені Т. Г. Шевченка Володимир Овсійчук:

«Є в цих портретах людське тепло і життєва безпосередність, нерідко поетична налаштованість через краєвид у тлі. Очевидно, що основною запорукою вдалого портрета є подібність. Саме у цьому Іван Павлович неперевершений. Художник ставить перед собою кілька завдань: подібність, матеріальна пізнавальність, життєва достовірність. На ці запити

відповідає достовірно, інших не бере до уваги». Тому портрети Івана Козака особливо до вподоби тим, кого він зображує. У його творчому доробку 220 портретів: президенти України та інших країн, прем'єр-міністри, консули, послы, керівники різних рангів. З багатьма Іван Козак знайомий лише віртуально – через телебачення, газети, журнали. Часто його колишні колеги по роботі приносять звичайну світліну з особової справи і просять намалювати з неї портрет. І цього зображення художнику достатньо, щоб відтворити статус посадовця у парадному мундирі з усіма регаліями.

– Я намагаюсь у портретах цих людей підкреслити їхній позитив і тепло, – каже Іван Павлович. – Часто вгадую їхні характери, манеру поведінки, і лише після цього добираю відповідні тло, обстановку, позу, в якій зображую людину. Здавалося б, дрібні деталі, але вони викликають довіру до образу.

– Як вам удається догодити тим, із кого пишете портрет? Адже більшість корифеїв мистецтва відмовляються від такої роботи саме через те, що замовники своїх портретів – особливо амбітні та

вимогливі клієнти. До того ж їхня реакція на те, як їх написав художник, є непередбачуваною. А ось вашими портретами вони задоволені. Напевно, є якась таємниця? – запитую Івана Павловича.

– Митці-професіонали мислять образами і зображують те, що самі у своїй уяві створили, тож відтворюють особисте бачення тієї чи іншої людини. А якою вона є насправді, відомо лише Богові. Я малюю так, як бажає замовник. Першим моїм замовленням був портрет генерал-губернатора Канади пана Гнатишина. Про це попросила його працівниця. А невдовзі з'явилася ціла галерея портретів відомих осіб сучасності – Віктора Пинзеника, Юлії Тимошенко, Віктора Ющенка, міністрів, працівників податкової служби. Десять портретів замовили для громадян Америки.

Змінюються можновладці, а художник-портретист зі Львова Іван Козак отримує нові замовлення. Він уже написав портрети Януковича й Азарова – а мав лише їхні фотографії. Проте портрети вдалися і вже «поїхали» до Києва.

У багатьох кабінетах керівників різних рангів є роботи самоука Івана

Козака. Правда, посадовці ім'я художника не завжди пам'ятають, починають згадувати лише, коли треба написати портрет новопризначеного чиновника. Тож Іван Козак нині є визнаним «придворним» живописцем.

Але найохочіше Іван Павлович малює квіти: бузок, соняшники, нарциси, жасмин, півонії – вони ростуть у нього на дачі, де він улітку живе. Якось на одній з виставок його роботи сподобалися туристці зі Швеції. Вона купила відразу кілька і тепер постійно замовляє нові. В її колекції вже 40 робіт художника Івана Козака. Один із його натюрмортів вона подарувала лікареві, який удаło зробив їй операцію.

– Мій колега попросив намалювати бузок для сестри, котра мешкає десь на Сході. Робота спо-

добалась і за певний час він повторив замовлення – раз, удруге, втретє. Я писав, намагаючись не повторюватись, та, нарешті, мені набридло писати бузок і я запитав, навіщо сестрі стільки однотипних зображень. З'ясується, щойно сестра вішає нову картину на стіну, приходять гості, звертають на цей бузок увагу, він їм подобається. А за східним звичаєм рід, яку гість особливо хвалить, господар мусить подарувати. Тож постійно зі стіни зникає картина з бузком і сестра просить брата надіслати нову.

Картини художника Івана Козака експоновано на чотирьох персональних виставках у Польщі, Канаді, Вінниці, Трускавці та трьох колективних в Україні, є його твори у Львівській картинній галереї та у приватних колекціях в Україні, Ізраїлі, Канаді, Польщі, Швеції, США, Арабських Еміратах.

